

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану наукової роботи, індивідуального навчального плану
та роботи над дисертацією **Довбиш Наталії Євгенівни**
«Соціальний капітал територіальних громад України в умовах соціальних змін:
прояви, трансформація, (дис)функції»
яка подається на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 054 Соціологія

Наталія Євгенівна Довбиш у 2017 році закінчила соціологічний факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. У 2022 році вступила до аспірантури цього ж університету на освітньо-наукову програму «Соціологія», на якій здійснюється підготовка фахівців рівня доктора філософії. Тема її дисертаційного дослідження у першопочатковому вигляді була сформульована як «Соціальний капітал у функціонуванні територіальних громад: соціально-політичні трансформації та досвід України», остаточною формулюванням стало «Соціальний капітал територіальних громад України в умовах соціальних змін: прояви, трансформація, (дис)функції». Коригування є незначним, не зачіпає предмету чи об'єкту дослідження, є лише підкресленням ключових фокусів дослідження.

Навчальну складову індивідуального плану підготовки здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та план наукової роботи Наталія Довбиш виконала своєчасно та у повному обсязі відповідно до вимог освітньо-наукової програми «Соціологія», всі іспити та заліки складені вчасно, всі форми навчальної діяльності виконані та освоєні успішно.

Робота аспірантки над дисертаційним дослідженням була зосереджена навколо комплексного вивчення феномену соціального капіталу у функціонуванні територіальних громад, але більше увага була сконцентрована на вивченні вертикального соціального капіталу громади, а саме в умовах сучасних соціально-політичних трансформацій. У процесі виконання дослідження Наталія Довбиш здійснила ґрунтовний аналіз вітчизняних та зарубіжних наукових концепцій та досліджень, присвячених проблематиці соціального капіталу, розвитку територіальних громад, децентралізації влади та інституційної довіри. Авторка звертається до концепцій П. Бурдьє, Р. Патнема, Дж. Коулмана, Н. Лумана, Д. Алдріча, М. Грановеттера, М. Вулкока, Б. Ротштейна, Д. Нараяна, Н. Ліна, Е. Гіденса та інших сучасних та актуальних дослідників, критично їх освоюючи та здійснюючи методологічну рецепцію.

У межах дисертаційного дослідження аспіранткою Наталією Довбиш було сформовано теоретико-методологічне підґрунтя аналізу соціального капіталу територіальних громад з особливим акцентом на вертикальність виміру соціального капіталу, на його роль у взаємодії громадян, органів місцевого самоврядування та інституцій громадянського суспільства. Нею визначено основні категорії та концептуальні підходи до аналізу вертикального соціального капіталу та інституційної довіри, а також проведено емпіричне

дослідження особливостей його функціонування в українських громадах за умов соціально-політичних трансформацій. Отримані результати дозволили проаналізувати ключові тенденції змін інституційної довіри, механізмів взаємодії між владою та громадянами, а також описати перспективи розвитку вертикального соціального капіталу як критичного ресурсу управлінської спроможності територіальних громад та запропонувати соціотехнологічні та соціоінженерні рішення в цій сфері специфічно для українських умов. Така практична орієнтованість виростає не тільки з власне специфіки теми, але й з професійного інтересу та зануреності Наталії Довбиш, яка фахово працює в органах місцевого самоврядування та безпосередньо занурена в проблематику.

Під час навчання в аспірантурі Наталія Довбиш набула необхідних компетентностей для здійснення самостійної науково-дослідної діяльності. Вона продемонструвала здатність самостійно та усвідомлено формулювати та вирішувати комплексні наукові завдання, аналізувати сучасні соціологічні теорії та методології, зокрема концепції соціального капіталу, застосовувати сучасні методи соціологічного дослідження, збору, аналізу та систематизації даних, а також інтерпретувати та узагальнювати отримані результати у контексті управлінської та громадської практики.

Результати дисертаційного дослідження аспірантка активно апробувала, беручи участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях (10 конференцій), публікуючи тексти тез, в яких апробувалися ключові положення (8 публікацій), беручи участь у дослідницьких проектах (1 міжнародний проект) а також висвітлила у наукових публікаціях у фахових виданнях (5 статей, з яких 4 – у виданнях категорії «Б», 1 – зарубіжне (Польща)). Наталія Довбиш активно проявляє себе у науковому житті кафедри та університету, демонструє зацікавленість у розвитку наукової та педагогічної діяльності, а також здатність до комплексного міждисциплінарного аналізу соціальних явищ.

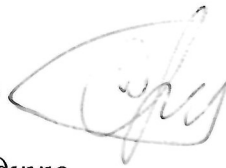
У процесі роботи над дисертацією аспірантка зарекомендувала себе як відповідальна, сумлінна, працелюбна та цілеспрямована дослідниця з високим рівнем аналітичного мислення, наукової ерудиції та здатності до самостійної наукової роботи. Наталія Довбиш продемонструвала високий рівень контактності, здатності враховувати зауваження, вдосконалювати свій текст та навички, дослухатися до запропонованих їй зауважень.

Дисертаційна робота «Соціальний капітал територіальних громад України в умовах соціальних змін: прояви, трансформація, (дис)функції» є повністю самостійним, забарвленим авторськи та посиленним власним досвідом дисертантки, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові науково обґрунтовані результати, що мають теоретичне та практичне значення для розвитку соціологічних досліджень вертикального соціального капіталу, інституційної довіри та проблем місцевого управління в Україні, а також для практики соціального управління, взаємодії органів місцевого самоврядування з локальними громадами, для державної політики в сфері муніципальної та місцевої політики тощо.

Висновки та положення дисертаційної роботи відзначаються науковою обґрунтованістю, достовірністю та практичною значущістю. Авторка обґрунтовує кожну свою ключову тезу теоретичними посиланнями та концепціями або емпіричними результатами, активно здійснюючи конвергенцію цих рівнів наукового знання.

Вважаю, що наукову складову індивідуального плану підготовки аспірантки Довбиш Наталії Євгенівни виконано повністю та на високому науковому рівні.

Науковий керівник,
доктор соціологічних наук,
доцент, професор закладу вищої освіти
кафедри соціології
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

Олександр ГОЛІКОВ

Підпис Олександра Голікова засвідчую

Начальник відділу кадрів
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО